

MICHAEL MANTLER – BIOGRAFI

Født 1943 i Wien, Østrig, Michael Mantler rejste til USA i 1962 for at fortsætte sine musikstudier på Berklee School of Music i Boston. Bosat i New York siden 1964. Tidlige aktiviteter i New Yorks avantgarde som medstifter af det ansete Jazz Composer's Guild (et musiker- og komponistkollektiv), og samarbejde med bl.a. Cecil Taylor og Carla Bley (første pladeudgivelse *Communication*). Efter Guildets opløsning flere tournéer i Europa (1965/66) med *Jazz Realities* Quintet med Carla Bley og Steve Lacy..

Derefter dannede han Jazz Composer's Orchestra Association (JCOA), en non-profit organisation, der bestilte, opførte og indspillede nye kompositioner for stort jazzorkester. Hans dobbelt-album *The Jazz Composer's Orchestra* (med solisterne Cecil Taylor, Don Cherry, Roswell Rudd, Pharoah Sanders, Larry Coryell og Gato Barbieri) udkom på JCOA Records i 1968. Musikken også opført ved 2 koncerter ("The Long Concerts") i Electric Circus i New York (1969).

Trompetist på Carla Bleys *A Genuine Tong Funeral*, indspillet af Gary Burton (RCA, 1969), og på Charlie Hadens Liberation Music Orchestra udgivelser (Impulse, 1969 og ECM, 1982). Koordineret og medvirkede på Carla Bleys store værk *Escalator Over The Hill* (JCOA, 1972).

Problemerne med at få distribueret selskabets indspilninger førte i 1972 til, at Mantler dannede New Music Distribution Service, et selskab, der i næsten 20 år distribuerede små, uafhængige pladeselskabers udgivelser. Stiftede sammen med Carla Bley pladeselskabet WATT og deres eget studie i 1973. Turnerede med Carla Bleys store orkester samt med sine egne bands (*Movies, More Movies*) og opførte forskellige andre projekter, bl.a. med Don Preston (*Alien*) og Pink-Floyd- trommeslageren Nick Mason (*Live, Fictitious Sports*).

I USA har han, som komponist, modtaget arbejdslegater fra bl.a. Creative Artists Program Service, National Endowment for the Arts og Ford Foundation.

Mantler har desuden foretaget talrige indspilninger i eget navn med forskellige instrumentationer - bl.a. London Symphony Orchestras strygere samt solister (*Something There*), ligesom har han udsendt flere plader, på hvilke han har anvendt tekster af Samuel Beckett (*No Answer*), Harold Pinter (*Silence*) og Edward Gorey (*The Hapless Child*).

I de følgende år har Mantler desuden fået adskillige bestillinger samt optrådt med europæiske orkestre. F.eks. har han samarbejdet med Sveriges Radio, Norddeutscher Rundfunk, Westdeutscher Rundfunk, operaen i Lille, og med Danmarks Radios ensembler. For DRs underholdningsorkester og trompet- og guitarsolist skrev han således i 1987 en suite (*Many Have No Speech*), der også er udgivet på plade. Suiten baserer sig på lyrik af Samuel Beckett, Ernst Meister og Philippe Soupault. Ved indspilningen medvirkende bl.a. Jack Bruce, Marianne Faithfull og Robert Wyatt.

Mantler, der siden 1991 har boet og arbejdet i København, fik samme år en bestilling fra den østrigske Donau Festival. Stykket blev uropført af Nö.Tonkünstlerorchester under ledelse af Michael Gibbs og med den engelske sopransaxofonist Andy Sheppard som solist. Samme år skrev han desuden til Radioens Big Band og til Norddeutscher Rundfunks Big Band i Hamburg.

I 1992 indspillede Mantler et nyt album med Balanescu Kvartetten (*Folly Seeing All This*) for det ansete tyske selskab ECM Records - som han har været knyttet til i mange år. Den rummer flere nye instrumentale stykker og et enkelt baseret på Samuel Becketts sidste digt, *What Is The Word*, skrevet kort før digterens død i 1989, sunget af Jack Bruce.

I 1993 stiftede Mantler et nyt ensemble "Chamber Music and Songs", sammensat af Mantler (trompet), Mona Larsen (vokal), Bjarne Roupé (guitar), Kim Kristensen (keyboards) og en

strygekvartet med Marianne Sørensen (violin), Mette Winther (bratsch), Gunnar Lychou (bratsch), og Helle Sørensen (cello). Uropførelsen fandt sted i Copenhagen Jazzhouse i September, og derefter optaget i studiet af Danmarks Radio. Strygetrio *Sisters* bestilt af DR-TV til musikportrættet "Søstrene Sørensen" i 1994.

Næste projekt *Cerco Un Paese Innocente* - en suite af sange og mellemspill, for stemme, atypisk big band og kammerensemble, er baseret på lyrik af den italienske digter Giuseppe Ungaretti. Uropført i Januar 1994 med Radioens Big Band, dirigeret af Ole Kock Hansen, plus Mantlers Ensemble og sangerinden Mona Larsen. Også indspillet i studie til pladeudgivelse på ECM Records i 1995.

Skrev 1995/96 et stort omfattende projekt, multi-media musikteaterværket *The School of Understanding*, der blev opført i forbindelse med Kulturby 96 på Arken Museet for Moderne Kunst i sommeren 1996. Medvirkende bl.a. Jack Bruce, Mona Larsen, Susi Hyldgaard, Per Jørgensen, kammerensemble, og strygerne fra Danmarks Radios Underholdningsorkester. Derefter indspillet i studie til pladeudgivelse på ECM Records. I november 1997 opført igen på Hebbel Theater i Berlin.

One Symphony, bestilt af Hessischer Rundfunk, blev opført november 1998 af Radio Sinfonie Orchester Frankfurt, dirigeret af Peter Rundel. Symfonien blev udgivet i februar 2000 af ECM Records sammen med tidligere indspilninger med Mona Larsen og ensemblet "Chamber Music and Songs".

Mantler har modtaget adskillige arbejdslegater fra KODA, DJBFA og Statens Kunstfond, inklusiv et 3-årigt arbejdslegat 1998-2000.

Hans næste værk *Hide and Seek* med tekster af Paul Auster (fra hans skuespil af samme navn) er komponeret for kammerorkester og sangere (Robert Wyatt og Susi Hyldgaard). ECM CD'en udkom i marts 2001. Teaterversionen af dette værk var instrueret af Rolf Heim (som tidligere har arbejdet med Mantler på *The School of Understanding* projektet). Forestillingen blev opført i foråret 2002 i Kanonhallen, København (februar) og Hebbel Theater, Berlin (marts).

Hans *Marimba/Vibraphone Concerto*, oprindeligt bestilt af Portugisisk perkussionist Pedro Carneiro, blev uropført af Radio Sinfonie Orchester Frankfurt, dirigeret af Pascal Rophé, ved Hessischer Rundfunks Forum Neue Musik i marts 2005. Derudover genoplivede han sit "Chamber Music and Songs" Ensemble med tre portrætkoncerter i Wien i september 2006. Hans CD *Review* (recordings 1968 - 2000) - en kompilation fra hele hans karriere - udkom på ECM Records i november 2006.

Mantlers næste projekt - *Concertos* - blev opført november 2007 ved JazzFest Berlin med Kammerensemble Neue Musik Berlin, dirigeret af Roland Kluttig. Studieoptagelser af *Concertos*, med solisterne Bjarne Roupé (guitar), Bob Rockwell (tenor saxofon), Roswell Rudd (basun), Pedro Carneiro (marimba og vibrafon), Majella Stockhausen (piano), Nick Mason (perkussion) og Mantler (trompet), udkom på ECM i efteråret 2008.

Følgende CD *For Two* med Bjarne Roupé (guitar) og Per Salo (piano) udkom på ECM i Juni 2011.

Nye værker bestilt og udført af Max Brand Ensemble, dirigeret af Christoph Cech (*Chamber Music Eight*, Tage der Neuen Musik, Krems, Østrig, 2012) og af Chaos Orchestra under ledelse af Arnaud Petit (*Oiseaux de Guerre*, med sangerinde Himiko Paganotti, Forum Blanc-Mesnil, Frankrig, 2014).

I September 2013 Porgy & Bess i Wien præsenterede *hans Jazz Composer's Orchestra Update* projekt, featuring Nouvelle Cuisine Big Bandet, dirigeret af Christoph Cech, med solisterne Michael Mantler (trompet), Harry Sokal og Wolfgang Puschnig (saxofoner), Bjarne Roupé (guitar), David Helbock (klaver) og radio.string.quartet.vienna. Programmet omfattede en komplet omarbejdelse af alle stykkerne fra det oprindelige 1968 album, samt endnu ældre

materiale, aldrig før opført eller optaget, helt tilbage fra 1963. Et album af udvalgte optagelser fra koncerterne udkom på ECM i efteråret 2014. Hele projektet opført igen live i 2015 i Portugal på Jazz em Agosto Festival i Lissabon (med Orquestra Jazz de Matosinhos) og i Tyskland på Moers Festival (med Nouvelle Cuisine Big Band) og på Frankfurt Jazzfestival (med hr-Bigband).

Comment c'est, en ny sangcyklus med hovedtemaet krig og terrorisme, er skrevet til en kvindelig stemme (det franske sangerinde Himiko Paganotti) plus et kammerorkester (det østrigske Max Brand Ensemble, dirigeret af Christoph Cech), og blev opført september 2016 på Porgy & Bess i Wien. Studie optagelser af projektet udkom på ECM Records i november 2017.

Med sit næste projekt fortsatte han med at arbejde på yderligere orkestrale genfortolkninger af ældre værker, idet han meget selektivt valgte materiale til flere "opdateringer" af tidligere kompositioner, som han særligt holdt af, og som han syntes skulle have et nyt og anderledes liv. Resultatet blev en række suiter (*HideSeek, Alien, Cerco, Folly, TwoThirteen*) for et større orkester, dirigeret af Christoph Cech, premieret på Wiens Porgy & Bess med tre koncerter i september 2019, og blev også optaget til en fremtidig CD (*Coda - Orchestra Suites*), der blev udgivet af ECM Records i juli 2021.

Kompositionerne fra hans *Concertos* album blev opført med to koncerter i september 2021 i Wien med Janus Ensemble og solister, dirigeret af Christoph Cech.